

Rapport fra konkurranseevnerådet 20.-21. februar 2012 om forskning Skrevet av Erik Yssen, forskningsråd

I forskningsdelen av Konkurranseevnerådet hadde forskningsministrene en orienterende diskusjon om tverrgående forhold ved Kommisjonens forslag til nytt rammeprogram for forskning Horizon 2020 og deltakelsen fra små- og mellomstore bedrifter i det nye programmet. Det danske formannskapet understreket at de vil arbeide videre for en generell politisk enighet mellom medlemslandene om rammeverket for Horizon 2020 i neste møte i konkurranseevnerådet i mai.

Forskningsministrene fikk også en presentasjon av den strategiske innovasjonsagendaen for European Institute of Innovation and Technology ("EIT"), som inngår i Kommisjonens Horizon 2020-forslag. De drøftet videre innspill til toppmøtet i EU i mars om oppfølgingen av vekst- og sysselsettingsstrategien Europa 2020, og drøftet også Kommisjonens nylig fremlagte melding om bioøkonomi uformelt i lunsjen.

Horizon 2020

Diskusjonene om Horizon 2020 fokuserte på to forhold; tverrgående forhold ved Horizon 2020 – særlig samfunnsfag og internasjonalt samarbeid - og deltakelsen fra små- og mellomstore bedrifter i Horizon 2020. Enkelte tok til orde for et eget program for tverrgående forhold i Horizon 2020 og/eller et nytt kapittel i forordningen om Horizon 2020 om dette. Marin og maritim forskning berører flere av de foreslåtte prioriteringene for Horizon 2020, og er derfor et aktuelt tema i forbindelse med diskusjoner om tverrgående temaer i Horizon 2020-forslaget.

I diskusjonen om tverrgående forhold var det et særskilt fokus på samfunnsfag og humaniora i Horizon 2020 og internasjonalt samarbeid i det nye programmet. Den danske vitenskapsminister Morten Østergaard oppsummerte diskusjonen med at ministrene la stor vekt på betydningen av samfunnsfag og humaniora i Horizon 2020, ikke minst i møtet med store samfunnsutfordringer. Disse fagdisiplinene må integreres i hele Horizon 2020.

Kommissær for forskning, innovasjon og vitenskap Maire Geoghegan-Quinn sa innledningsvis at samfunnsfag og humaniora er en integrert og uunnværlig del av Horizon 2020. Hun viste blant annet til at det er nødvendig å forstå samfunnsutfordringene før man gir seg i kast med dem. Andre pekte på betydningen av atferdsendring i møtet med utfordringene, og den rollen samfunnsfag og humaniora kan spille her.

Vedrørende internasjonalt samarbeid, ble det blant annet pekt på at tilnærmingen til dette må være mer proaktiv i Horizon 2020 enn i Det syvende rammeprogrammet for forskning, og at det er behov for en klar strategi. Rollen til det rådgivende organet i EU for internasjonalt forskningssamarbeid (SFIC), hvor Norge deltar som observatør – ble fremhevet av enkelte i denne forbindelse. Østergaard konkluderte med at det var bred støtte til et globalt perspektiv i den videre forsknings- og innovasjonssatsingen i EU. Kommissær Quinn viste til at Kommisjonen vil legge frem en internasjonal strategi senere i år.

Vedrørende små- og mellomstore bedrifter var det støtte til å fasilitere god deltakelse for små- og mellomstore bedrifter i Horizon 2020, både gjennom tiltak i selve programmet og tilpasninger i nasjonale FoU-programmer. Behovet for synergi mellom Horizon 2020 og det foreslåtte COSME-programmet for små- og mellomstore bedrifter ble understreket. Kommissær Quinn viste til at i alt **6,8 milliarder euro** er dedikert til små- og mellomstore bedrifter i de to pilarene om samfunnsutfordringer og industrielt lederskap. Det meste vil kanaliseres gjennom det foreslåtte instrumentet for små- og mellomstore bedrifter. Hun understreket at små- og mellomstore bedrifter gjennom dette amerikansk inspirerte programmet med støtte i ulike faser av et prosjekt selv skal kunne velge sine samarbeidspartnere. Hun anslo også at mellom en tredjedel og halvparten av den foreslåtte satsingen på **3,5 milliarder euro** til risikokapital vil gå til små- og mellomstore bedrifter. Satsingen på kapitalvirkemidler i Horizon 2020 vil ha fokus på tidligfase av venture-kapitalfond, mens satsingen i COSME-programmet vil fokusere på risikokapital for vekst. Enkelte tok til orde for enda mer ambisiøse mål for små- og mellomstore bedrifter i Horizon 2020 enn de foreslått av Kommisjonen.

European Institute of Innovation and Technology (EIT)

Utdanningskommissær for utdanning, kultur, språklig mangfold og ungdom, Androulla Vassiliou, presenterte den videre satsingen i regi av EIT, som er en integrert del av Horizon 2020-forslaget. Det er to EIT-relaterte dokumenter i Horizon 2020-pakken – henholdsvis et forslag til en strategisk innovasjonsagenda for EIT og en revidert forordning for EIT som gjør EIT til en del av Horizon 2020. Vassiliou understreket at hun gjerne så at EIT utvider sitt geografiske nedslagsfelt i tiden fremover og at aktivitetene tar opp i seg "alle" medlemslandene. Norge har sluttet seg til EIT. Den danske vitenskapsminister Morten Østergaard sa at det danske formannskapet tar sikte på en generell politisk enighet om den strategiske innovasjonsagendaen og en statusrapport om den reviderte forordningen i møtet i konkurranseevnerådet i mai.

Det europeiske semester/Europe 2020

Konkurranseevnerådet drøftet [en rapport utarbeidet av formannskapet](#) som vil være et innspill til Det europeiske råd 1. og 2. mars. Rapporten tar for seg ulike innsatser utenfor rammeprogrammet for å styrke europeisk forskning og innovasjon, herunder utviklingen av Det europeiske forskningsområdet (ERA).

Kommissær for forskning, innovasjon og vitenskap Maire Geoghegan-Quinn sa at EU står ovenfor en gjeldskrise og en finanskrisen, men først og fremst en vekstkrise. Hun viste til at alle medlemslandene – med unntak av fire land - har økt sine investeringer i forskning og utdanning i perioden 2007-2010. Dette til tross for den økonomiske krisen i Europa. Hun mente likevel at de målene medlemslandene har satt seg for forskningsinvesteringer i utkastene til nasjonale reformprogrammer til dels er for lite ambisiøse. Det var på dette punktet en del diskusjon om behovet for å styrke tiltak på etterspørselssiden hva gjelder forskning og innovasjon (offentlige anskaffelser, standardisering, fellespatent etc.) og innsatser for å harmonisere prosedyrer og regler for dette i Europa.

Ministrene utvekslet også synspunkter i en uformell lunsj om Kommisjonens ny melding om bioøkonomi. Foreløpig oppsummering fra møtet finnes [her](#).